

نگارنده: سمیه نادری

عنوان پایان نامه: دخالت مکانیسم های اوبیوئیدرژیک، کولینرژیک، نورآدرنرژیک، و کانابینرژیک محیطی و مرکزی بر عملکرد تیموکینون در مدل درد احشایی القا شده با اسید استیک در موش صحرایی.

چکیده فارسی:

درد مهمترین عاملی است که بیمار را به درمانگاه کشانده و کاهش یا حذف آن از اولین خواست های بیمار و پزشک می باشد. استفاده از داروهای گیاهی برای درمان دردهای احشایی به دلیل مشکلات مربوط به کشف علت بروز و شکست دارو درمانی آنها گسترش یافته است. از گیاهان موثر و رایج در درمان دردهای احشایی سیاه دانه می باشد. با توجه به گسترش استفاده از سیاه دانه برای درمان دردهای احشایی، این تحقیق برای بررسی بخشی از مکانیسم های عمل ماده موثر این گیاه، تیموکینون، طراحی و در موش های صحرایی اجرا گردید. تعداد 90 سر موش صحرایی به 15 گروه 6 تایی تقسیم شدند و در مراحل تزریق داخل صفاقی استفاده شدند. همین موش های صحرایی 20 روز بعد در مطالعه تزریق داخل بطنی مغزی دوباره استفاده شدند. درد احشایی ناشی از تزریق داخل صفاقی اسید استیک 1 درصد ارزیابی شد. تعداد پیچش های شکم به عنوان پارامتر اصلی درد احشایی در بلوک های زمانی 5 دقیقه ای مورد ارزیابی قرار گرفت. ارزیابی درد احشایی علاوه بر گروه های کنترل، شاهد، تیمار با تیموکینون، در گروه های با تجویز آنتاگونیست گیرنده های اوبیوئیدی، کانابینوئیدی، کولینرژیکی، و آدرنرژیکی به ترتیب توسط نالوکسان، AM251، آتروپین، و یوهیمبین ارزیابی شد. همچنین بیدردی ناشی از تیموکینون متعاقب تجویز آنتاگونیست های مذکور مورد ارزیابی قرار گرفت. برای ارزیابی دخالت گیرنده های محیطی و مرکزی سیستم های نوروترانسمیتری مذکور، تجویز ترکیبات مذکور به صورت محیطی (داخل صفاقی) و مرکزی (داخل بطن مغزی) انجام گرفت. نتایج حاصل با روش آماری آنالیز واریانس و تست های تعقیبی مناسب تجزیه تحلیل شدند. تجزیه تحلیل نتایج نشان داد که تیموکینون با غلظت 10 میلی گرم به ازاء کیلوگرم وزن بدن، موجب بروز بیدردی شاخص پس از تزریق اسید استیک 1 درصد گردید. تجویز آنتاگونیست های مذکور به صورت محیطی و مرکزی موجب تضعیف اثرات بیدردی ناشی از تیموکینون گردید در حالیکه تجویز آنتاگونیست های مذکور به تنهایی تاثیر معنی داری روی درد احشایی ناشی از اسید استیک نداشتند. اثر تجویز محیطی آنتاگونیست های مذکور قوی تر از اثر تجویز مرکزی آنها بود. اثر ترکیبات مذکور و تیموکینون روی فعالیت حرکتی در میدان باز نیز ارزیابی شد. تجویز تیموکینون به تنهایی و نیز آنتاگونیست های مذکور به تنهایی و پس از تیموکینون اثر معنی داری روی فعالیت حرکتی نداشتند. با توجه به نتایج یاد شده به نظر می رسد تیموکینون با به خدمت گرفتن مکانیسم های متعدد اثر تخفیف دهنده بر درد احشایی ایجاد می کند.

واژه های کلیدی:

درد احشایی، تیموکینون، نالوکسان، آتروپین، یوهیمبین، AM-251